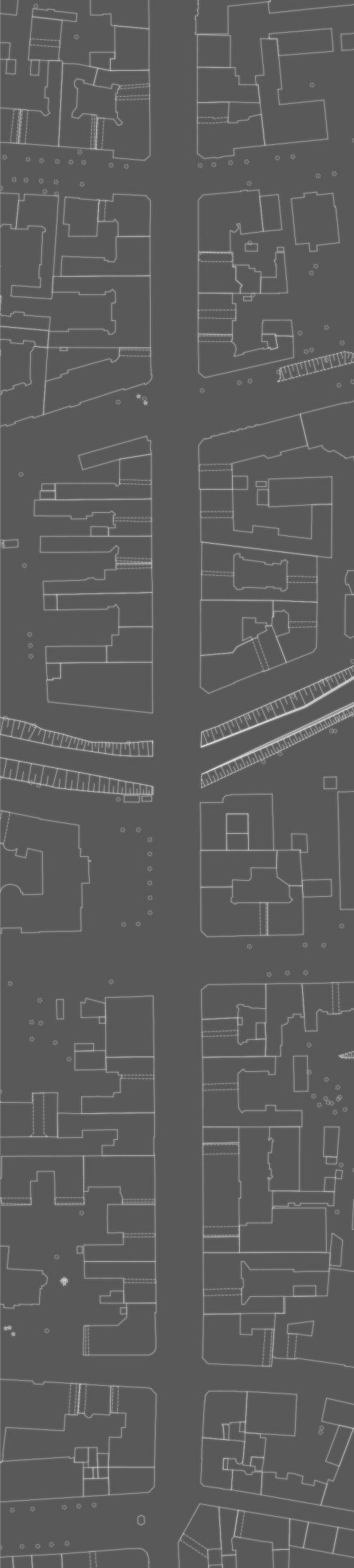

PROJEKT PRZEKSZTAŁCENIA ULICY ZWYCIĘSTWA

Raport z procesu warsztatowego
Gliwice 2025

Biuro Urbanisty Miasta Gliwice

PROJEKT PRZEKSZTAŁCENIA ULICY ZWYCIĘSTWA

RAPORT Z PROCESU WARSZTATOWEGO

Organizacja warsztatów:

BIURO URBANISTY MIASTA GLIWICE:

Agata Twardoch – Urbanistka Miasta

Michał Gałuszka

Judyta Wiśniewska

Marek Malcharczyk

FUNDACJA ANTYRAMA:

Łukasz Harat

Opracowanie raportu:

Michał Gałuszka

Judyta Wiśniewska

GLIWICE 2025

Spis treści

Wstęp.....	4
Informacje o warsztatach oraz ich przebieg.....	5
Temat 1 - Plac Inwalidów Wojennych.....	8
Temat 2 - Plac przy Urzędzie Miejskim	12
Temat 3 - Aleja Przyjaźni.....	16
Analiza i wnioski.....	20
Ocena warsztatów przez uczestników.	21
Podsumowanie	24

Wstęp

Ulica Zwycięstwa w Gliwicach to jedna z najważniejszych arterii miasta, o bogatej historii i ogromnym znaczeniu dla jego mieszkańców. W świetle planowanych zmian miasto Gliwice dąży do przekształcenia tej przestrzeni w nowoczesną, estetyczną i przyjazną dla ludzi ulicę, która stanie się wizytówką miasta oraz komfortowym miejscem do codziennego życia i odpoczynku. W ramach tych działań, Biuro Urbanisty Miasta zorganizowało warsztaty projektowe, których celem było wypracowanie wytycznych dla kluczowych przestrzeni wzdłuż ulicy Zwycięstwa, takich jak place miejskie, skrzyżowania oraz połączenie ulicy z rzeką.

Warsztaty zgromadziły szerokie grono uczestników reprezentujących różne środowiska związane z kształtowaniem przestrzeni miejskiej. W wydarzeniu wzięli udział przedstawiciele Wydziałów Urzędu Miejskiego, architektci, urbaniści, laureaci konkursu architektonicznego poświęconego przebudowę ulicy, pracownicy Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej, a także przedstawiciele lokalnych stowarzyszeń oraz Rady Dzielnic, Rady Miasta i Młodzieżowej Rady Miasta. Tak szeroki przekrój uczestników pozwolił na rzetelną wymianę opinii, doświadczenie różnych perspektyw oraz wspólne wypracowanie propozycji, które będą miały kluczowy wpływ na dalszy proces projektowy.

Podczas trzygodzinnych warsztatów uczestnicy zostali podzieleni na cztery grupy robocze, które zajmowały się kolejno przydzielanymi im do opracowania obszarami. Skupiono się na trzech kluczowych przestrzeniach: **Placu Inwalidów Wojennych, Skrzyżowaniu z Aleją Przyjaźni, Placu przed Urzędem Miejskim.**

Celem prac było zdefiniowanie problemów i wyzwań oraz wskazanie potencjalnych rozwiązań, które poprawią funkcjonalność, estetykę oraz jakość użytkowania ulicy Zwycięstwa.

Dzięki intensywnej pracy zespołowej i zaangażowaniu uczestników udało się wypracować szereg cennych wniosków, które zostaną uwzględnione w dalszym procesie projektowym. Niniejszy raport podsumowuje wyniki warsztatów, przedstawia rekomendacje oraz kluczowe kierunki zmian, które mogą przyczynić się do stworzenia spójnej, funkcjonalnej i estetycznej przestrzeni miejskiej na ulicy Zwycięstwa.

Dyskusja uczestników w jednej z grup warsztatowych.

Informacje o warsztatach oraz ich przebieg.

Warsztaty projektowe dotyczące przyszłej przebudowy ulicy Zwycięstwa w Gliwicach zostały zorganizowane przez Biuro Urbanisty Miasta i odbyły się 20 stycznia 2025 roku w Urzędzie Miejskim w Gliwicach. Wydarzenie zgromadziło szerokie grono uczestników, reprezentujących różne środowiska zajmujące się planowaniem przestrzennym, architekturą oraz działalnością społeczną. Celem warsztatów było opracowanie wytycznych dla kluczowych przestrzeni publicznych w obrębie ulicy, takich jak place oraz skrzyżowania, aby zapewnić harmonijne i funkcjonalne zagospodarowanie tej części miasta.

Metodyka pracy

Warsztaty przeprowadzono w formule, która zakłada intensywną, interaktywną pracę zespołową, umożliwiającą efektywną wymianę pomysłów oraz szybkie wypracowanie konkretnych rozwiązań. Uczestnicy zostali podzieleni na cztery grupy robocze, a każda z nich miała przydzielonego moderatora, który odpowiadał za koordynację pracy i wspieranie procesu kreatywnego.

W tabeli przedstawiono skład poszczególnych grup projektowych. Każda z nich została dobrana w sposób przemyślany, kładąc nacisk na to by w każdej grupie znalazły się osoby o odmiennych polach ekspertyzy, wykształceniu oraz sposobach doświadczania ulicy:

GRUPA 1	GRUPA 2	GRUPA 3	GRUPA 4
• Wydział Usług Komunalnych UM (przedstawiciel) • Ewa Pokorska-Ożóg (MKZ) • Krzysztof Zalewski (architekt) • Stanisław Lessaer (architekt) • Ewa Twardoch, (architektka krajobrazu) • Adam Biegański (MKUA) • Julia Stępień (laureatka) • Andrzej Duda (laureat) • Bartłomiej Chrupek (Rowerowe Gliwice) • Małgorzata Lichecka (Gliwice dla Schabika)	• Wydział Architektury i Budownictwa UM (przedstawiciel) • Leszek Trząski (MKUA) • Damian Kałdonek (architekt) • Marek Janik (Politechnika Śląska) • Marta Gocek (architektka krajobrazu) • Piotr Kasprzyk (laureat) • Danuta Sowińska (Rada Dzielnicy) • Paweł Harlender (UrbanLAB) • Jolanta Zygmunt-Więzik (Zdrowe Miasto)	• Wydział Planowania Przestrzennego UM (przedstawiciel) • Miejski Zarząd Usług Komunalnych (przedstawiciel) • Aleksandra Adryńska-Krzakała (MKUA) • Jarosław Zięba (zastępca prezydenta Miasta Gliwice) • Krzysztof Rostański (Politechnika Śląska) • Katarzyna Ujma-Wąsowicz (Rada Miasta) • Wiktor Kluj (Młodzieżowa Rada Miasta) • Bartosz Malicki (Młodzieżowa Rada Miasta) • Liliana Haduch (Wspólne Gliwice)	• Wydział Inwestycji i Remontów UM (przedstawiciel) • Zarządu Dróg Miejskich (przedstawiciel) • Wydział Usług Komunalnych UM (przedstawiciel) • Judyta Wiśniewska (architektka krajobrazu) • Małgorzata Konior (Rada Dzielnicy) • Jakub Pstraś (architekt) • Michał Dylewski (Młodzieżowa Rada Miasta) • Paweł Barczyk (laureat) • Justyna Swoszowska (Miasto Ogród Gliwice)
Moderator: Michał Gałuszka (Biuro Urbanisty Miasta Gliwice)	Moderator: Łukasz Harat (ANTYRAMA)	Moderator: Marek Malcharezyk (Biuro Urbanisty Miasta Gliwice)	Moderator: Agata Goleśna (Urząd Marszałkowski Woj. Śląskiego)

Po krótkim wstępie i omówieniu problematyki przez organizatorów uczestnicy przystąpili do pracy warsztatowej. W ramach sesji roboczych analizowano i opracowywano koncepcje dla trzech kluczowych przestrzeni wzdłuż ulicy Zwycięstwa:

- Plac Inwalidów,
- Skrzyżowanie z Aleją Przyjaźni,
- Plac przed dworcem.

Każda grupa miała 30 minut na pracę nad jednym obszarem, po czym przechodziła do kolejnej przestrzeni. W ten sposób wszystkie grupy miały okazję opracować swoje pomysły dla każdego z trzech miejsc, co pozwoliło na wielowymiarową analizę i uniknięcie jednostronnego spojrzenia na problem. Forma pracy zależała od sposobu moderacji w poszczególnych grupach – część zespołów koncentrowała się na analizie funkcjonalnej, inne skupiały się na aspektach estetycznych i kompozycyjnych, a jeszcze inne kładły nacisk na kwestie związane z komunikacją.

Po zakończeniu wszystkich trzech bloków warsztatowych nastąpiła sesja podsumowująca, w której każda grupa miała okazję zaprezentować swoje propozycje. Dyskusja odbywała się według przestrzeni: przedstawiciele grup kolejno omawiali wyniki pracy swoich grup dla poszczególnych miejsc, co pozwoliło na syntetyczne podsumowanie różnorodnych pomysłów i koncepcji.

Materialy i narzędzia warsztatowe

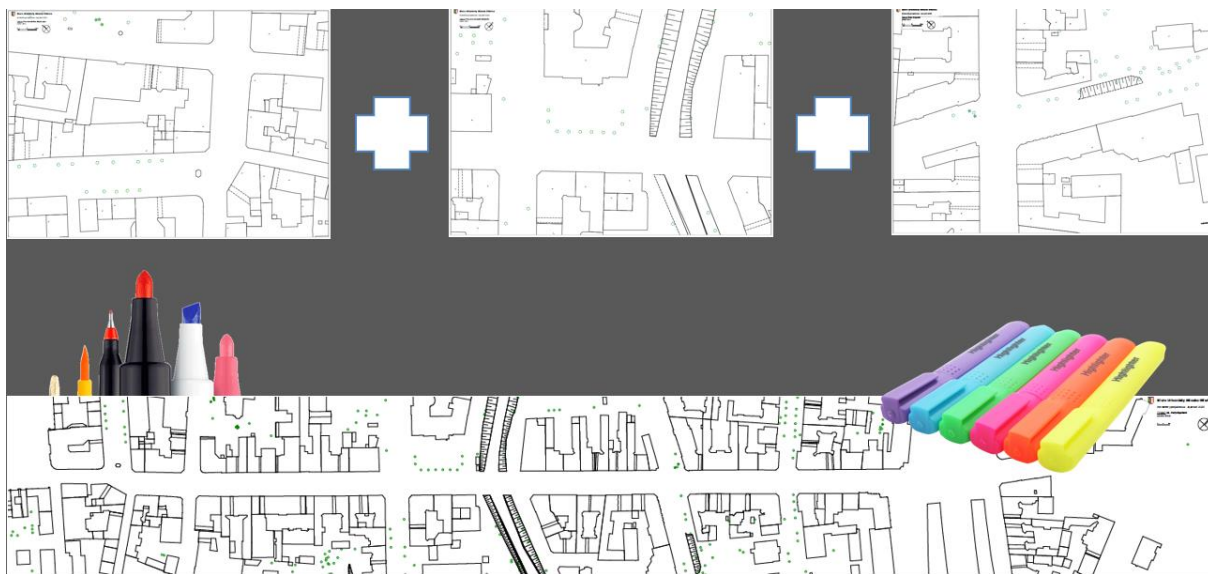
Aby zapewnić uczestnikom odpowiednie warunki do efektywnej pracy, przygotowano zestaw narzędzi wspomagających proces projektowy. Każda grupa miała do dyspozycji:

- **Mapy w skali 1:200** przedstawiające analizowane przestrzenie,
- **Mapę całej ulicy Zwycięstwa w skali 1:500,**
- **Karteczki samoprzylepne** do nanoszenia uwag i propozycji,
- **Mazaki, długopisy, ołówki i inne przybory do pisania,**

Zastosowanie tych narzędzi umożliwiło dynamiczną i interaktywną pracę, a także zapewniło przejrzysty sposób rejestrowania pomysłów oraz umożliwił ich efektywne porównywanie.

Warsztaty były intensywnym i kreatywnym procesem, który pozwolił zgromadzić różnorodne opinie oraz propozycje dotyczące przyszłego kształtu ulicy Zwycięstwa. Zaangażowanie uczestników, różnorodność perspektyw oraz interaktywna forma pracy pozwoliły na wypracowanie cennych wniosków, które stanowią kluczowy wkład w dalszy proces projektowy. Kolejnym krokiem będzie analiza zebranych koncepcji i uwzględnienie ich w opracowywanej koncepcji przebudowy ulicy.

W następnej części raportu przedstawione zostaną szczegółowe wyniki prac warsztatowych oraz konkretne rekomendacje dotyczące poszczególnych przestrzeni.

Komplet materiałów dla uczestników.

Temat 1 - Plac Inwalidów Wojennych.

Pierwszą kluczową przestrzenią dla ulicy Zwycięstwa jest graniczący z nią Plac Inwalidów Wojennych. Miejsce historycznie dla miasta ważne, pełniące funkcje handlowe. Z czasem jednak plac utracił reprezentacyjny charakter. Obecnie miejsce opanowane przez ruch samochodowy jako zaplecze parkingowe dla gliwickiej starówki nie ma nic wspólnego z szeroko pojętą przestrzenią publiczną. Do tej pory od ulicy Zwycięstwa oddzielony był kioskiem, który w ostatnim czasie zniknął z przestrzeni placu. Pozostają jednak obiekty toalet oraz kilkadziesiąt miejsc parkingowych w przestrzeni placu.

GRUPA 1

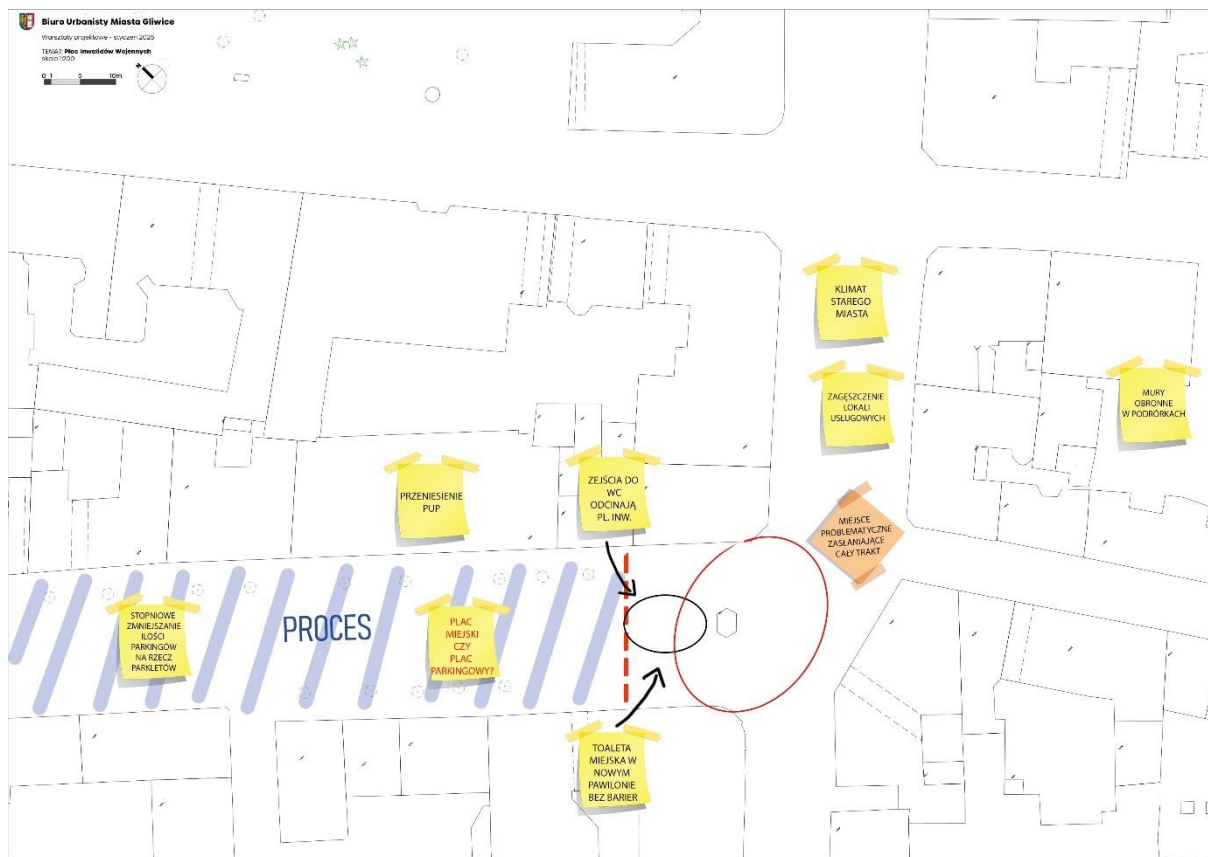
Grupa 1 – synteza materiału warsztatowego dotyczącego Placu Inwalidów Wojennych.

Grupa 1 w swoim podsumowaniu podkreśla potrzebę racjonalnego podejmowania działań w tej przestrzeni, gdyż jest to miejsce niezwykle, jedno z najpiękniejszych i najbardziej urokliwych w Gliwicach.

W rozważaniach grupy zderzają się dwie opinie dotyczące komunikacji i sposobu parkowania. Część grupy jest za wprowadzeniem ruchu ograniczonego tylko dla mieszkańców i dostaw. Powstało nawet stwierdzenie Rynek-BIS, bo dużą wartością są tu zarówno urzędy jak i

gastromia, więc ta przestrzeń żyje cały rok, siedem dni w tygodniu. Druga część grupy jest zdania, że eliminacja ruchu nie jest dobrym pomysłem, gdyż niechybnie prowadzi do zamierania przestrzeni.

GRUPA 2

Grupa 2 – synteza materiału warsztatowego dotyczącego Placu Inwalidów Wojennych.

Zdaniem grupy 2 należy podjąć próbę stopniowego zmniejszania miejsc parkingowych na rzecz parkletów, które byłyby dodatkową przestrzenią dla lokali gastronomicznych. Dzięki temu w przyszłości ten plac będzie mógł się zamienić w bardziej dostępną przestrzeń publiczną.

Głównym zdiagnozowanym przez grupę problemem jest wlot na plac gdzie znajdują się toalety. Jest to miejsce, które zasłania cały trakt, który zdaniem grupy jest bardzo ładny. Grupa nie znajduje konkretnego rozwiązania, podkreślając, że toalety muszą gdzieś się znaleźć. Być może przeniesione w inne miejsce.

W grupowej dyskusji padają też pomysły kontrowersyjne, które dzielą grupę. Jednym z nich jest propozycja znalezienie innego zastosowania dla budynku, w którym teraz mieści się urząd pracy, żeby w pełni wykorzystać potencjał tego miejsca.

GRUPA 3

Grupa 3 – synteza materiału warsztatowego dotyczącego Placu Inwalidów Wojennych.

W założeniach 3 grupy nie brano pod uwagę wyłączenia tej części z ruchu kołowego, jedynie uspokojenie go w tym obszarze. Pojawiają się postulaty, żeby ujednolicić ogródki gastronomiczne oraz zachować miejsca parkingowe. Jest to kolejna grupa, która podkreśla jak ładną przestrzenią miasta jest Plac Inwalidów Wojennych. Dlatego nie chce wprowadzać w nim większych zmian.

Proponowane są natomiast działania miękkie, na przykład targ – dwa, trzy razy w tygodniu, bardzo prosty – rozkładany. W dni targowe konieczna byłaby inna organizacja ruchu. Grupa jest też zgodna co do wprowadzenia jednokierunkowego ringu obwodnicy starówki, który pozwoliłby na wypracowanie dodatkowych miejsc parkingowych w rejonie rynku.

Prezentacja grupy 3 dotycząca Placu Inwalidów Wojennych.

GRUPA 4

Grupa 4 – synteza materiału warsztatowego dotyczącego Placu Inwalidów Wojennych.

Grupa 4. uznała, że jedną stronę placu, tę przy której znajduje się Urząd Pracy, należy zostawić na miejsca parkingowe. Druga strona ulicy powinna natomiast zostać uwolniona od miejsc parkingowych i w całości przeznaczona a ogródki i małą architekturę. Z entuzjazmem przyjęty został przez grupę pomysł tymczasowego targu.

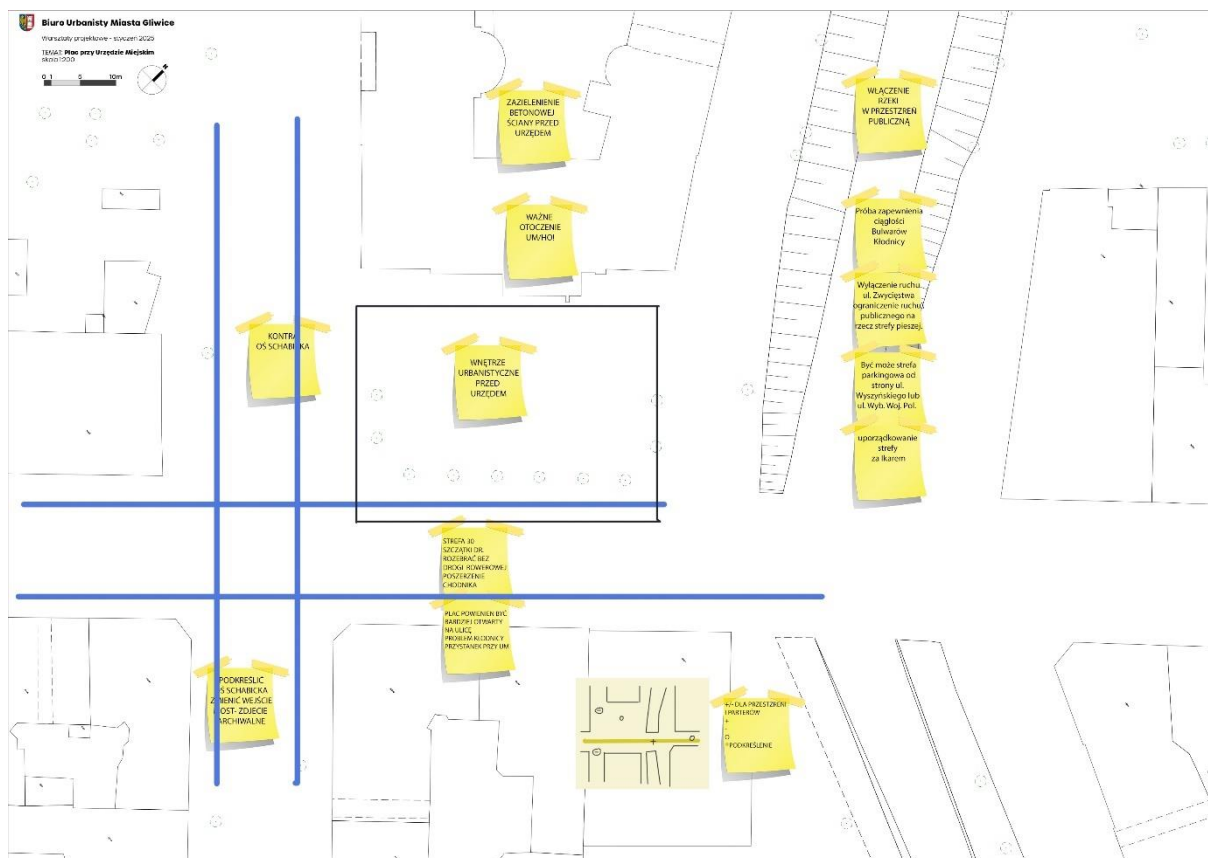
Pojawia się ponownie problem toalet podziemnych, pada propozycja by przywrócić je w tej lokalizacji, problem komunikacji rozwiązać instalując windę. Padł również pomysł, żeby wrócić również do sklepu plastycznego, który kiedyś tam był.

Jedną z ważniejszych konkluzji grupy jest to, że Plac Inwalidów Wojennych to miejsce w którym zaczynała się dawna Wilhelmstraße - patrząc z miejsca gdzie Plac łączy się z ulicą Zwycięstwa widzimy ją praktycznie do samego dworca, więc ważne jest, żeby na starcie ulicy od strony dworca , na dość długim odcinku nie było dużych elementów przestrzennych, nawet zieleni, żeby oś tej ulicy pozostała otwarta.

Temat 2 – Plac przy Urzędzie Miejskim

Plac przed Urzędem Miejskim jest przestrzenią przy najbardziej ruchliwym skrzyżowaniu ulicy Zwycięstwa z ulicą Wyszyńskiego. Na placu znajduje się fontanna z trzema faunami. Ważnym aspektem jest bliskość rzeki Kłodnicy oraz drzewostanu otaczającego plac.

GRUPA 1

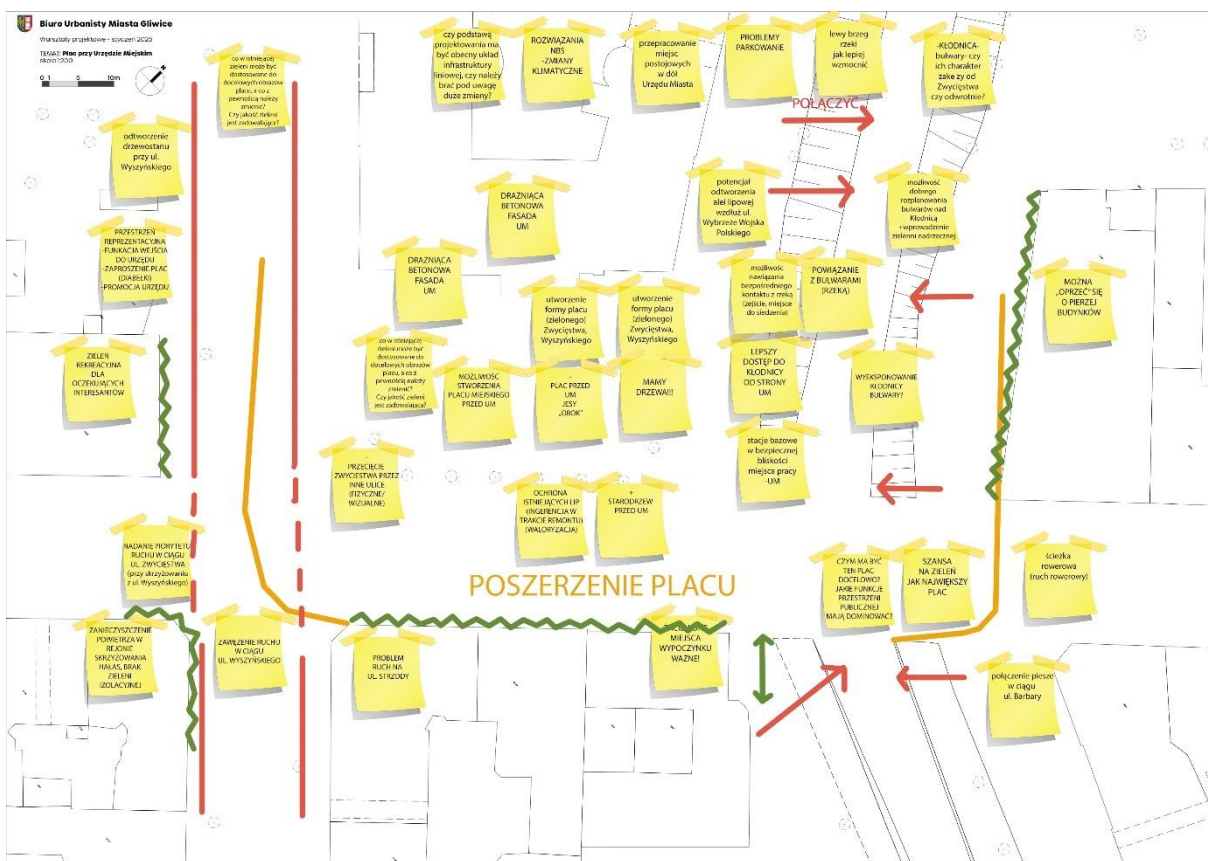

Grupa 1- synteza materiału warsztatowego dotyczącego placu przy Urzędzie Miejskim.

Zgodnie z dyskusjami w grupie 1 plac powinien wchodzić na ulicę Zwycięstwa, a nie być od niej formalnie oddzielony, jak ma to miejsce w tej chwili. Ważną kwestią jest to, że miejsce to leży bezpośrednio przy projektowanej osi Schabika i być może należy poszukiwać pewnego sposobu by w przestrzeni tej znalazły się powiązania z tą postacią odpowiedzialną za rozwój urbanistyczny miasta.

Grupa proponuje by plac połączyć wraz z fragmentem rzeki i skwerem Doncaster w jedną enklawę zieleni. Zdaniem grupy kwestia sąsiedztwa rzeki jest kluczowa. Finalnym wnioskiem rozmów w grupie jest konieczność przywrócenia przystanku autobusowego na stare miejsce przed Urzędem Miejskim.

GRUPA 2

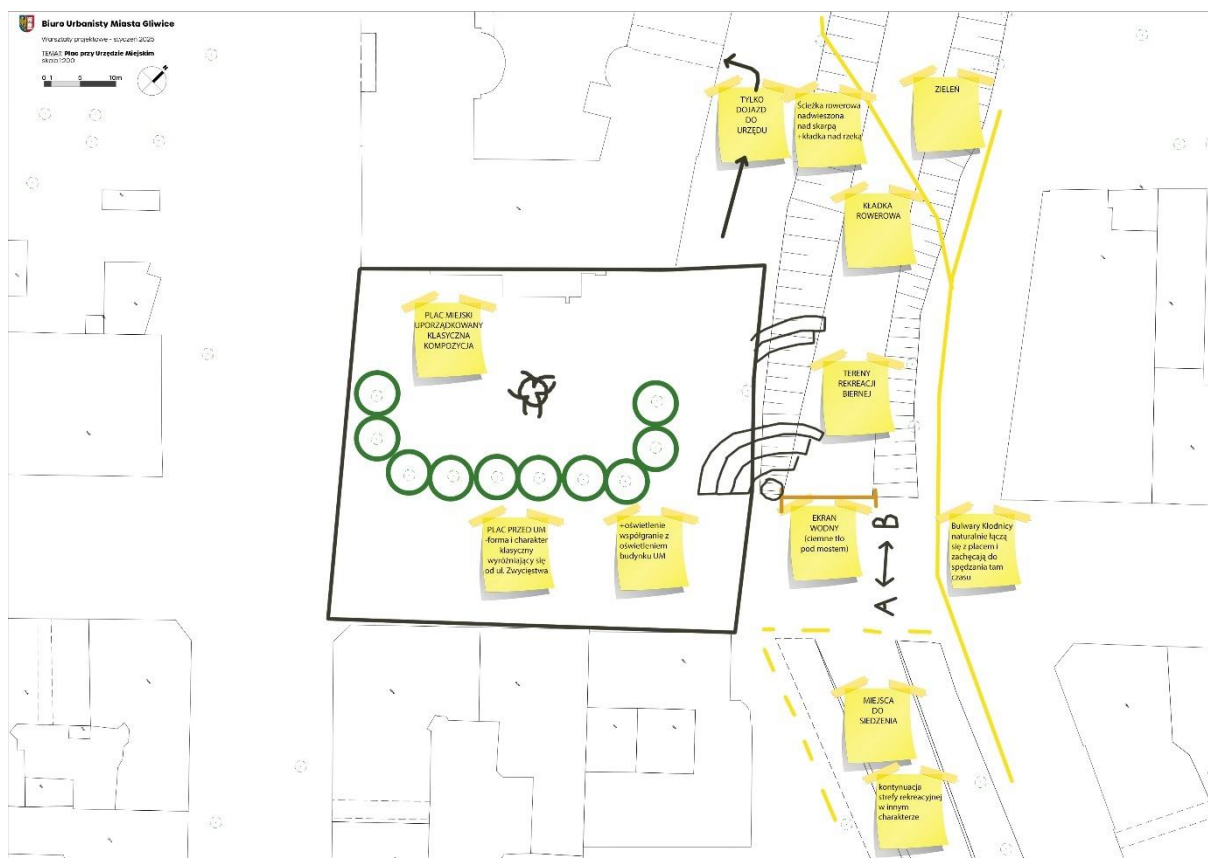
Grupa 2 – synteza materiału warsztatowego dotyczącego placu przy Urzędzie Miejskim.

Grupa 2. zauważa, że jest to miejsce, gdzie pojawia się szansa stworzenia dużego, jednego z większych w Gliwicach i bez wątpienia największego na osi ul. Zwycięstwa placu. Pojawia się postulat, by zarysować plac pierzejami otaczających go budynków: urzędu od pn-zach, Ikara od pn-wsch, poczty od pd-wsch oraz banku od pd-zach. Powstałby wtedy znacznych rozmiarów plac z przepływającą przez niego rzeką. Jest to niebagatelna i być może ostatnia szansa poszukiwania Kłodnicy w Gliwicach. Od czasów wojny miasto odwracało się do rzeki placami. Dlatego najważniejszym w tej przestrzeni jest oddanie rzeki miastu i zwiększenie objętości placu. Należy również podjąć próbę uspokojenia ulicy Wyszyńskiego.

Dyskusja w grupie 2.

GRUPA 3

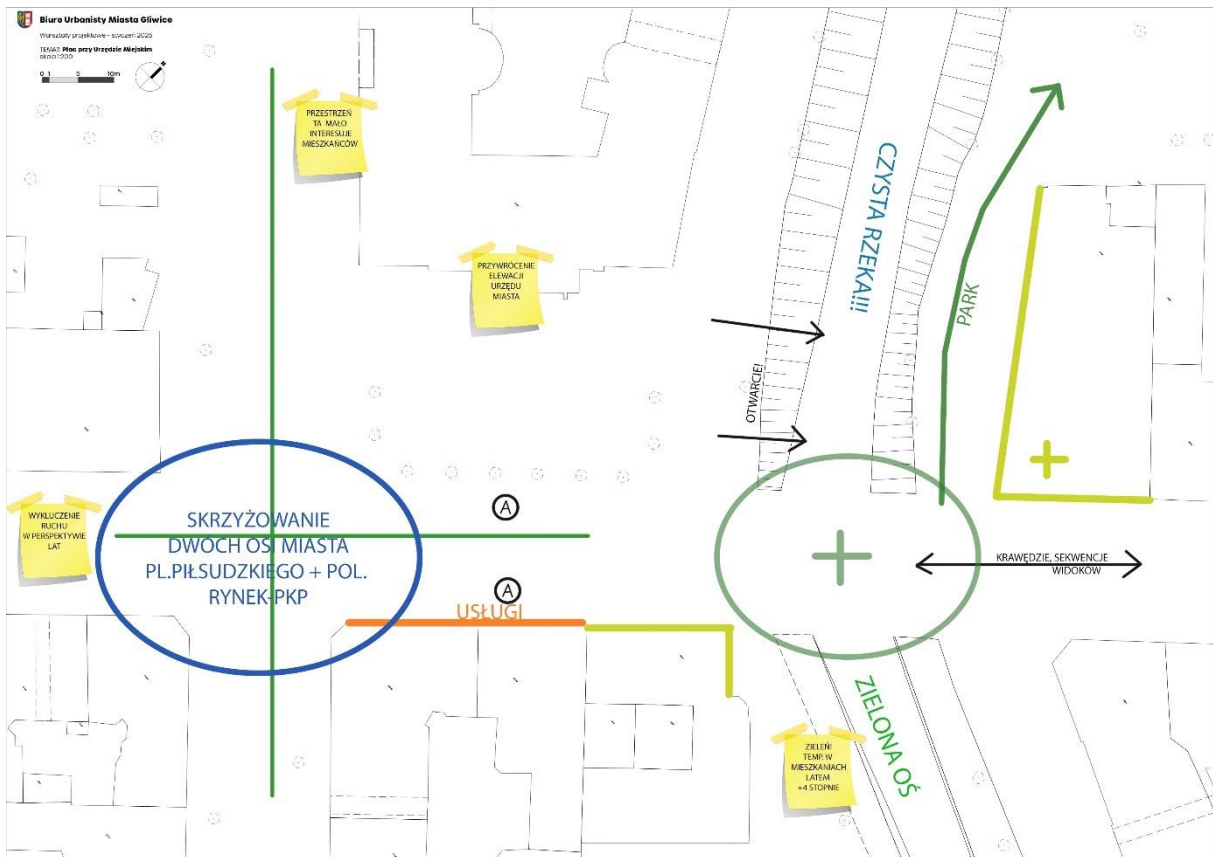
Grupa 3 – synteza materiału warsztatowego dotyczącego placu przy Urzędzie Miejskim.

Grupa 3 podkreśla, że w swojej pracy kierowała się szerszym spojrzeniem na całą ulicę także zauważając, że granice przedmiotowego placu powinny być poszerzone oraz uzupełnienie przestrzeni otwartą na rzekę Kłodnicę. Większość rozwiązań i pomysłów pojawia się w warsztatowym opracowaniu właśnie w okolicy brzegów Kłodnicy.

Kolejną kwestią jest wyeliminowanie ruchu samochodowego z końcówki ulicy Wybrzeża Wojska Polskiego i zabranie stamtąd miejsc parkingowych. W tym miejscu mogłyby powstać pierwsze bulwary Kłodnicy. Pojawiają się pomysły kładek i nadwieszonych nad rzeką. Warto zadbać, żeby przestrzeń bulwarów Kłodnicy przechodziła również na drugą stronę ulicy Zwycięstwa w kierunku ulicy Dworcowej. Stworzenie placu miejskiego połączonego z rzeką otworzy możliwości nowym działaniom w tej części miasta.

Ważnymi tematami poruszonymi w grupie była także możliwość rozwoju sieci połączeń rowerowych.

GRUPA 4

Grupa 4 – synteza materiału warsztatowego dotyczącego placu przy Urzędzie Miejskim.

Najważniejszym postulatem grupy 4. jest przywrócenie czystej rzeki dla miasta. Czysta rzeka będzie wpływała na to, że w centrum miasta przy urzędzie będzie się coś działo. Mimo, że osie komunikacyjne, które się tutaj przecinają kreują obszar placu jednak zdaniem grupy tej przestrzeni nie można definiować jako placu per se. Ciekawym i ważnym wyzwaniem było poszukiwanie przejścia z urzędu do parku Chopina. Jest to granica między zabudową wielkomiejską a willową i ważne jest co wydarzy się w tym miejscu. Spójna wydaje się także wizja przywrócenia przystanku komunikacji publicznej na ulicy Zwycięstwa.

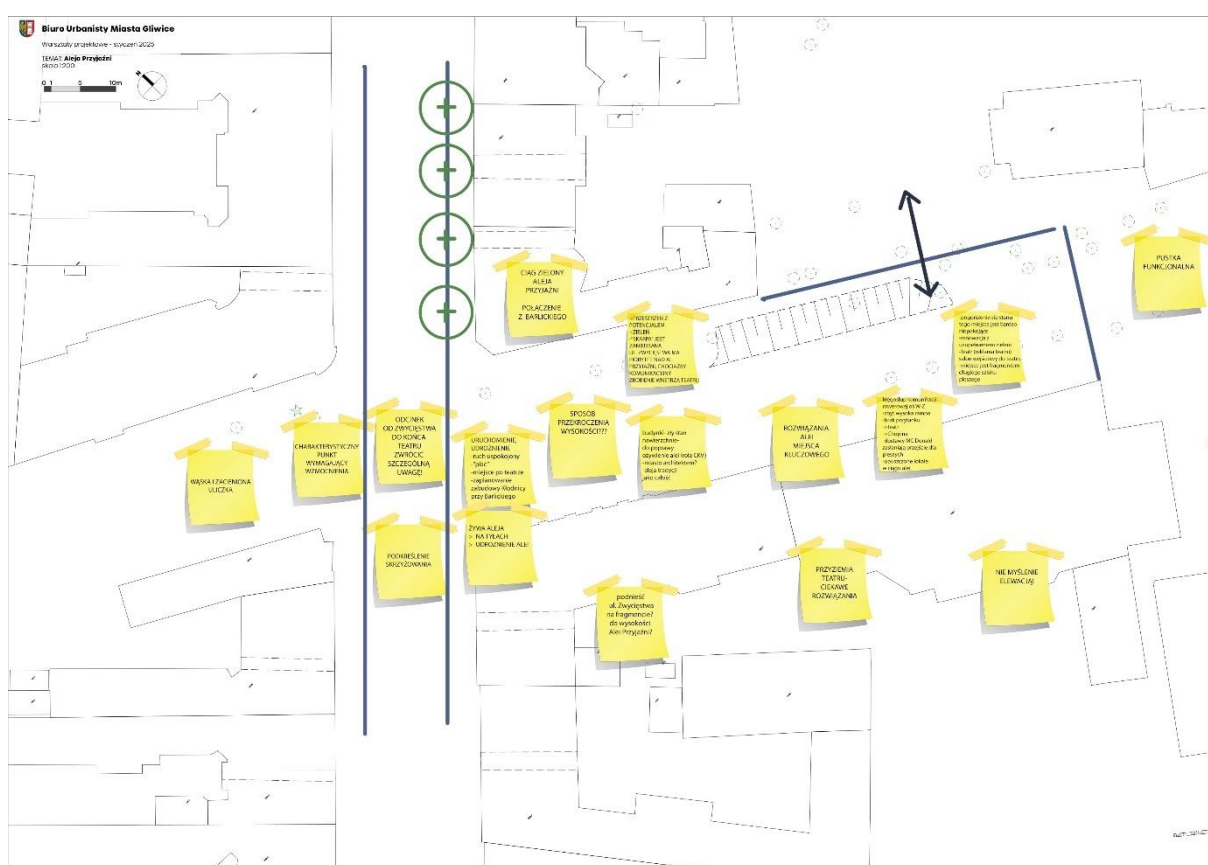

Dyskusja w grupie 4.

Temat 3 - Aleja Przyjaźni.

Aleja Przyjaźni w szerszej skali łączy ze sobą dwa gliwickie parki – Chopina oraz Chrobrego. Jest to miejsce z olbrzymim potencjałem. Wzdłuż alei znajdują się jedne z najważniejszych obiektów architektonicznych. Bliskość teatru Victoria oraz „dom tekstylny” Weichmanna na przecięciu alei wraz z ulicą Zwycięstwa stwarza olbrzymie szanse na stworzenie przestrzeni o cechach miastotwórczych. Jednak jednym z głównych problemów jest różnica wysokości między ulicą Zwycięstwa a Aleją przyjaźni po stronie teatru.

GRUPA 1

Grupa 1 – synteza materiału warsztatowego dotyczącego skrzyżowania z Aleją Przyjaźni.

Grupa 1 uważa, że należy rozpatrywać Aleję Przyjaźni jako połączenie dwóch parków w skali makro. Na przedwojennych zdjęciach widać, że miejsce to było salonem miasta. Tam eleganccy ludzie chodzili po południami i w weekendy bo było po co chodzić. W miejscu tym obecnie jest pustka funkcjonalna. Odchodząc od skrzyżowania około 30 metrów znajdujemy się w przestrzeni martwej. Kluczową kwestią jest próba aktywizacji przestrzeni, a będzie to zależne również od tego jaka zabudowa powstanie w kwartale za Ikarem. Na ile rzeczywiście będzie się on otwierał na zielony ciąg Alei Przyjaźni. Z drugiej strony pojawia się

GRUPA 2

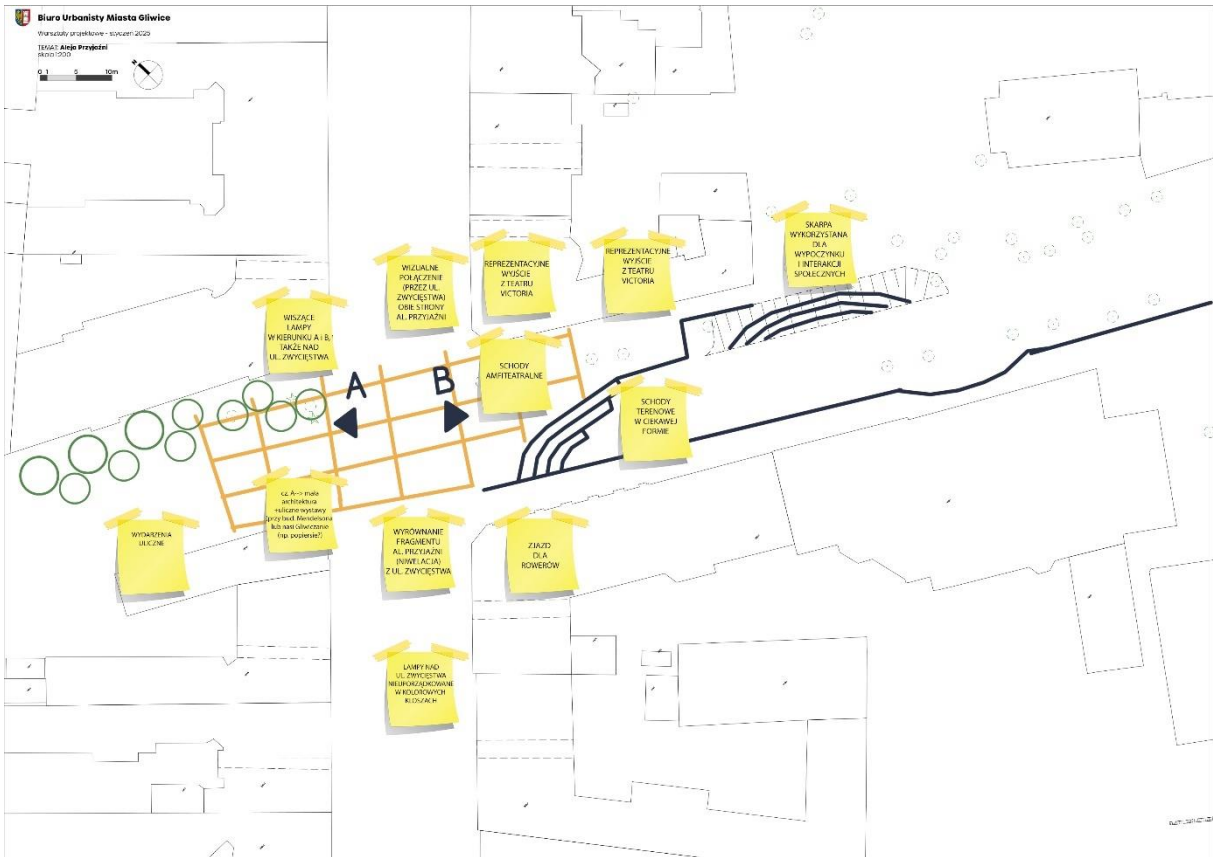

Grupa 2 – synteza materiału warsztatowego dotyczącego skrzyżowania z Aleją Przysiężni.

W rozważaniach grupy 2. spotykamy śmiałe stwierdzenie, że w połowie ulicy Zwycięstwa trafiamy na zielony oddech, który zacieniony jest wysokimi kamienicami. Grupa podkreśla również, że problemem nie jest różnica wysokości, ale sposób urządzenia alei, szczególnie widoczny w przekroju alei. Jest taras teatru, a pod nim jest zagłębienie, które obecnie jest śmietnikiem. Istotna byłaby taka zmiana, żeby wykorzystać tę przestrzeń w lepszy sposób. Tymczasem pod tarasem przy teatrze, można by było stworzyć ciekawą przestrzeń.

W grupie toczą się rozważania nad ciekami wodnymi, które wyparowały z naszej świadomości. W centrum została tylko Kłodnica, a może warto pewnymi rozwiązaniami nawiązać do przebiegających w tym rejonie cieków wodnych. Pojawiają się również pomysły jak wykorzystać różnicę poziomów. Proponuje się wykorzystanie schodów, na przykład przeciągając je w układ amfiteatralny jest. Pojawiają się także propozycje ukształtowania nowej zabudowy, która pokonałaby te różnice wysokości.

GRUPA 3

Grupa 3 – synteza materiału warsztatowego dotyczącego skrzyżowania z Aleją Przyjaźni.

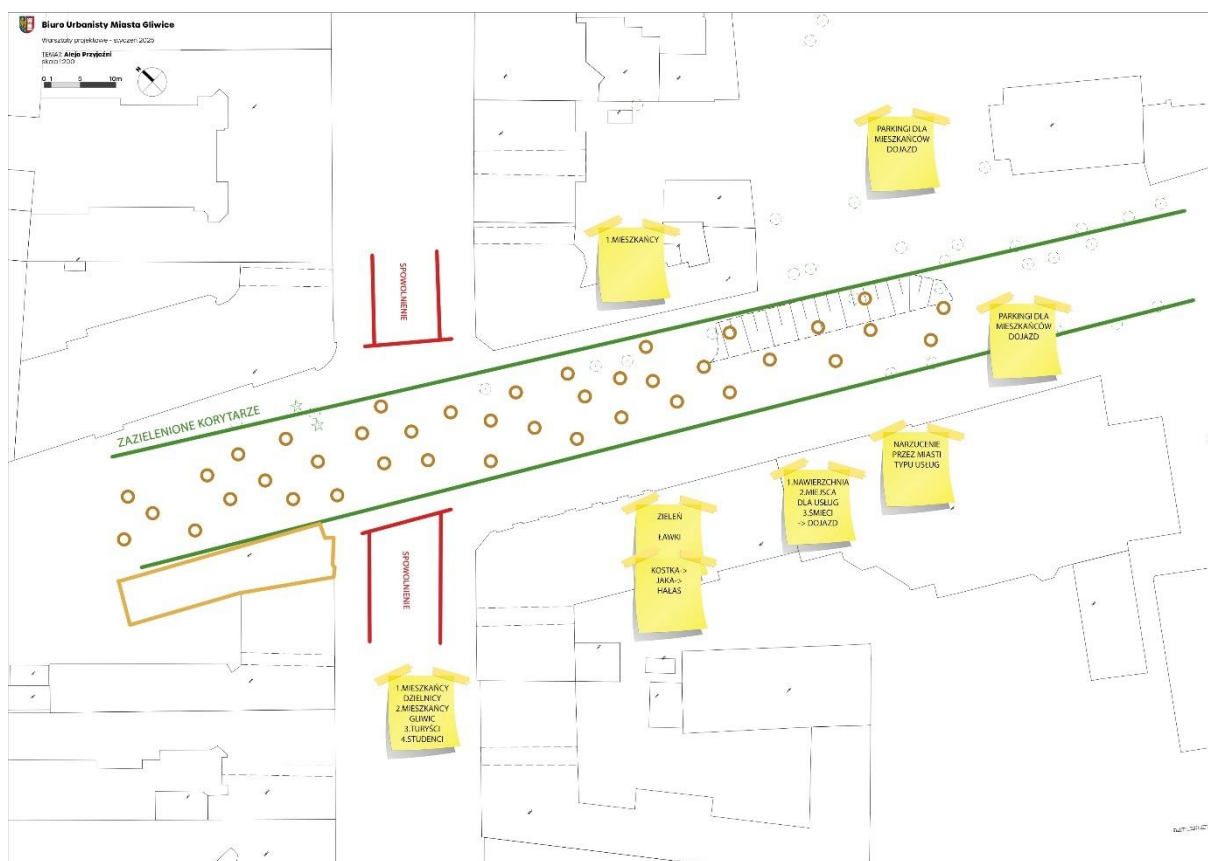
W grupie 3. pojawia się zdanie, że należy tę przestrzeń próbować maksymalnie doświetlać. Obecnie jest to bardzo wąska i zacieniona uliczka. Należy to ważne skrzyżowanie w pewien sposób oznaczyć, podkreślić jego wagę. Być może powinno się tu znaleźć oświetlenie w innym niż w całym przebiegu ulicy kolorze. Można by w ten sposób stworzyć efekt podobny do kolorowych parasolek zawieszanych przy turystycznych ulicach. Ważne jest zwrócenie uwagi, że to skrzyżowanie jest wyjątkowe. Akcent, mówiący o czymś szczególnym.

Dyskusja w grupie 3.

Kolejną kwestią jest także przedpole dla teatru. Grupa proponuje schodkowy amfiteatr schodzący ze skarpy naprzeciwko wejścia oraz ścięcie narożnika od strony Zwycięstwa, które pozwoli na stworzenie nowych przestrzeni dla lokali usługowych, te zaś pozwolą ożywić to miejsce. Ludzie spacerujący ulicą Zwycięstwa będą mogli z zaciekawieniem być wprowadzani do tej przestrzeni. Być może właśnie na Alei Przyjaźni należy poszukiwać miejsc na upamiętnianie osób związanych z miastem.

GRUPA 4

Grupa 4- synteza materiału warsztatowego dotyczącego skrzyżowania z Aleją Przyjaźni.

W grupie 4 znajdował się członek Młodzieżowej Rady Miasta Gliwice i jego zdaniem w mieście potrzebne jest miejsce do odpoczynku dla przebudźcowanej i zestresowanej młodzieży. Być może miejsce to powinno być takim właśnie miejscem wyciszenia.

Ulica Zwycięstwa jako miejska arteria razem z samochodami i usługami natomiast ulice prostopadłe należy uspokoić. Spójne wydają się także pomysły zaznaczenia i podkreślenia w pewien sposób skrzyżowania Alei ze Zwycięstwa. Pojawiają się również głosy mówiące o aktywizacji lokali istniejących w przyziemiach lokali usługowych.

Analiza i wnioski.

Plac Inwalidów Wojennych

Warsztaty ujawniły podział opinii na temat przyszłości Placu Inwalidów Wojennych. Wskazano, że obszar ten posiada duży potencjał jako przestrzeń publiczna, jednak obecnie jest zdominowany przez ruch samochodowy i funkcję parkingową. Kluczowe wnioski obejmują:

- Stopniowe ograniczanie miejsc parkingowych na rzecz parkletów i ogródków gastronomicznych.
- Wprowadzenie strefy ograniczonego ruchu dla mieszkańców i dostaw.
- Zmiana sposobu wykorzystania budynków przylegających do placu.
- Organizacja tymczasowego targu w wybrane dni tygodnia.
- Przemyslenie lokalizacji toalet publicznych.
- Uspokojenie ruchu i ewentualne wprowadzenie jednokierunkowego ringu wokół starówki w celu poprawy organizacji parkowania.

Plac przy Urzędzie Miejskim

Podczas pracy nad tym obszarem dominowały pomysły związane z integracją przestrzeni placu z otoczeniem. Kluczowe wnioski to:

- Rozszerzenie placu poprzez powiązanie go z rzeką Kłodnicą i skwerem Doncaster.
- Odtworzenie historycznego znaczenia rzeki w miejskim krajobrazie i oczyszczenie jej wody.
- uspokajanie ruchu i reorganizacja komunikacji, zwłaszcza na ul. Wyszyńskiego i Wybrzeżu Wojska Polskiego.
- Zwrócenie uwagi na możliwość nadwiesz i kładek nad rzeką.
- Reaktywacja przystanku komunikacji miejskiej na ul. Zwycięstwa.

Aleja Przyjaźni

Dyskusja nad Aleją Przyjaźni skupiła się na jej potencjale jako kluczowego ciągu łączącego dwa parki miejskie. Uczestnicy warsztatów zwrócili uwagę na:

- Potrzebę rewitalizacji przestrzeni poprzez aktywizację lokali w przyziemiach budynków.

- Lepsze wykorzystanie różnicy poziomów (np. poprzez amfiteatralne schody czy tarasy).
- Podkreślenie osi komunikacyjnej poprzez oświetlenie i elementy wizualne.
- Stworzenie przestrzeni wyciszenia jako kontrastu do głównej arterii miasta.

Dyskusja po prezentacji materiału jednej z grup warsztatowych.

Ocena warsztatów przez uczestników.

Po zakończeniu warsztatów każdy z uczestników otrzymał kartę oceny, na której mógł wyrazić swoją opinię na temat organizacji, procesu pracy oraz efektów wypracowanych przez grupy. Ocena ta pozwoliła na zebranie cennych informacji zwrotnych, które mogą posłużyć do udoskonalenia przyszłych wydarzeń tego typu.

Większość kart oceny wskazywała na bardzo pozytywną ocenę warsztatów. Uczestnicy docenili zarówno sposób ich organizacji, jak i sam proces pracy, który umożliwił efektywną i angażującą dyskusję nad przekształcaniem ulicy Zwycięstwa.

Na pytanie otwarte dotyczące pozytywnych aspektów warsztatów najczęściej pojawiające się odpowiedzi obejmowały:

- **Dobrze dobrane grupy** – uczestnicy podkreślali, że różnorodność doświadczeń i perspektyw w poszczególnych zespołach sprzyjała owocnej dyskusji.
- **Odpowiednia moderacja** – obecność moderatorów w każdej grupie była oceniana jako duża wartość dodana, pomagająca w utrzymaniu struktury pracy i wyciąganiu wniosków.

- **Różnorodność uczestników** – duża liczba osób z różnych środowisk (ekspertów, mieszkańców, przedstawicieli organizacji miejskich) pozwoliła na szerokie spojrzenie na temat.
- **Proces pracy w grupach** – podział na konkretne przestrzenie i czasowe bloki warsztatowe ułatwił skupienie się na szczegółowych problemach i wypracowanie rozwiązań.

Wśród odpowiedzi na pytanie dotyczące aspektów wymagających poprawy najczęściej pojawiały się dwie kwestie:

- **Za mała sala** – wielu uczestników zwróciło uwagę, że przestrzeń przeznaczona na warsztaty była zbyt ciasna, co ograniczało komfort pracy w grupach.
- **Zbyt krótki czas pracy** – pojawiła się sugestia, że bloki warsztatowe powinny być wydłużone, aby umożliwić bardziej szczegółową analizę problemów i lepsze dopracowanie koncepcji.

Każdy uczestnik miał również możliwość dodania własnych sugestii dotyczących przekształcenia ulicy Zwycięstwa. Poniższy wykaz zawiera powtarzające się kluczowe sformułowania oraz narracje zabrane na kartach oceny warsztatów, w których uczestnicy mogli wyrazić dodatkowe sugestie dotyczące projektu przekształcenia ulicy Zwycięstwa:

- Należy znaleźć mocną ideę, która nada ulicy wyrazisty charakter.
- Ważnym aspektem jest uporządkowanie reklam na ulicy.
- Utworzenie punktu informacji turystycznej na ul. Zwycięstwa (sugestia umiejscowienia w byłym sklepie Wedel)
- Większa partycypacja mieszkańców w fazie wstępnej projektu.
- Wprowadzenie zieleni w przestrzeń ulicy.
- Zwrócenie uwagi na akustykę ulicy.
- Uspokojenie ruchu kołowego.
- Wprowadzenie tempa 30 km/h
- Zapewnienie parkingów wielopoziomowych w sąsiedztwie ulicy Zwycięstwa
- Wprowadzenie tymczasowych miejsc postojowych dla przedsiębiorców do 15 minut w wybranych lokalizacjach.
- Ruch rowerowy w ogólnym ruchu samochodowym.
- Należy poszukiwać rozwiązań w większej skali urbanistycznej.
- Uwypuklenie kontekstu historycznego ulicy.
- Wprowadzenie systemu identyfikacji wizualnej związanego z historią ulicy.
- Przemyślenia wymaga retencja wód opadowych i wykorzystanie ich do utrzymania zieleni.
- Zieleń powinna mieć funkcje nie tylko estetyczne.
- Można rozważać zamknięcie Zwycięstwa dla ruchu tranzytowego.

- Przywrócenie miastu budynku Mendelsoona.
- Połączenie funkcjonalne płaszczyzny DTŚ ze Zwycięstwa.
- Oddanie miastu rzeki.
- Wprowadzenie ogródków dla usług w parterach budynków.
- Podejmowanie działań racjonalnych.
- Należy uwzględnić specyfikę rozszerzonego otoczenia analizowanych miejsc.
- Przy projektowaniu należy uwzględnić szerszy kontekst miasta.
- Należy uwzględnić kontekst dworca kolejowego.
- Przyjęcie perspektywy czasowej.
- Przywrócenie przystanków komunikacji publicznej na wysokości Urzędu Miejskiego oraz przecięcia ul. Zwycięstwa z Aleją Przyjaźni
- Rampa na Alei Przyjaźni jest zbyt wąska.
- Wprowadzenie miejsc parkingowych dla rowerów.
- Poprawa bezpieczeństwa przejść dla pieszych.
- Zwycięstwa powinna być tłem dla innych aktywności, punktów. Nie przesadzać z posadzkami itp.
- Nie można tracić z pola widzenia nadrzędnego celu, jakim powinna być jakość przestrzeni publicznej towarzyszącej ulicy Zwycięstwa.
- Pamiętać należy o spójności z docelowym systemem transportu w Gliwicach.
- Wykorzystanie prac konkursowych i ich rozwiązań.
- Komunikacja powinna uwzględniać skalę makro.
- Odzyskać jak najwięcej powierzchni biologicznie czynnej.
- Zastosować rozwiązania NBS - retencja, zacienienie, bioróżnorodność.
- Materiały i meble powinny być eleganckie, adekwatne do charakteru ulicy.
- Utrzymać istniejącą zieleni.
- Aktualne oświetlenie drogowe jest objęte trwałością projektu do sierpnia 2027.
- Jednokierunkowy ring z miejscami parkingowymi.
- Oczyszczanie Kłodnicy.
- Zastosowane elementy rzeźbiarskie i małej architektury muszą być oryginalne, wyróżniające miasto.
- Może zamiast nowych drzew pnąca na stelażach.
- Należy uwzględnić potrzeby mieszkańców, w szczególności komunikacyjne, brak miejsca na śmietniki, itp.
- Połączenie komunikacyjne rynek-radiostacja (dla turystów).
- Warto stworzyć tymczasowe miejsca parkingowe (z ograniczonym czasem parkowania/takie które można zastąpić kiedyś zielenią lub inną funkcją).
- Potrzeba dyskusji nad komunikacją miejską.

Podsumowanie

Warsztaty dotyczące przekształcenia ulicy Zwycięstwa stanowiły istotny krok w procesie planowania zmian w przestrzeni miejskiej. Ich celem było wypracowanie wspólnej wizji tej kluczowej arterii w sposób angażujący mieszkańców, ekspertów, przedstawicieli organizacji miejskich oraz innych interesariuszy. Warsztaty pozwoliły nie tylko na zebranie cennych opinii i pomysłów, ale także na szeroką wymianę doświadczeń i perspektyw, które mogą stać się fundamentem przyszłych działań.

Metodyka pracy opierała się na analizie obecnej sytuacji ulicy, identyfikacji problemów oraz poszukiwaniu rozwiązań zgodnych z oczekiwaniami mieszkańców i współczesnymi trendami w urbanistyce.

Warsztaty dotyczące przekształcenia ulicy Zwycięstwa okazały się wartościowym wydarzeniem, które pozwoliło na zdefiniowanie problemów oraz zebranie szerokiego wachlarza pomysłów i opinii. Uczestnicy mieli okazję aktywnie współtworzyć wizję przyszłości tej przestrzeni, a ich zaangażowanie pokazało, jak ważnym tematem jest jakość przestrzeni publicznych w mieście.

Najważniejsze wnioski z warsztatów wskazują na potrzebę stworzenia ulicy bardziej przyjaznej użytkownikom, ograniczenia ruchu samochodowego w wybranych obszarach bez całkowitego zakazu, zwiększenia ilości zieleni oraz poprawy estetyki i funkcjonalności przestrzeni. Wiele z tych propozycji wpisuje się w nowoczesne trendy w urbanistyce, co daje solidne podstawy do dalszego planowania zmian. Należy także nie zapominać o potrzebie systemowych zmian sposobu funkcjonowania i podejścia do procesu przekształcenia ulicy Zwycięstwa. Należy przeprowadzić szereg działań wykraczający poza zakres inwestycji, podejmując próbę aktywizacji ulicy Zwycięstwa oraz jej okolicy.

Dzięki pozytywnej ocenie warsztatów oraz wartościowym wnioskowi, można uznać je za udane i wartościowe wydarzenie. Zebrane opinie i pomysły stanowią cenny materiał do dalszych działań i mogą stać się podstawą do konkretnych zmian w przestrzeni ulicy Zwycięstwa.

Dalsze kroki powinny obejmować analizę zgromadzonych propozycji, włączenie ich w proces projektowy oraz dalsze konsultacje społeczne, które pozwolą na dopracowanie finalnej koncepcji przekształcenia ulicy.